

som isøvrigt bleve berørte af den ærede Rigsdagsmand, og med Hensyn til hvilke han yttrede, at man denne Gang her holdt sig til, hvad der sidst forelaa, saaledes navnlig med Hensyn til Spørgsmaalet om Skolerne, skal jeg bemærke, at det jo laa meget nær for Ministeriet, der havde den Afgt at bringe hele Sagen om det lærde Skolevæsen under Forhandling i en langt mere omfattende Skikkelse, ikke at gjøre nogen Forandring i det Bestaaende, inden det kom til en klar Erkjendelse af, hvilket Måal man i det Hele taget vilde tilstræbe ved Omordningen af de lærde Skoler. Det er denne Grund, der har været afgjørende i saa Henseende, medens der ganske vist i enkelte Punkter af det, der vedrører Skolevæsenet, i og for sig kunde have været Spørgsmaal for Ministeriet om at gjøre en eller anden Forandring. Jeg vil dog strax tilføie, at der ikke har været Spørgsmaal om Hovedpunktet, Nedlæggelsen af Skoler, men der kunde vistnok være fremkommet Forandringer ved enkelte andre Bestemmelser og navnlig ogsaa ved Bønningsbestemmelser. Vistnok kan Ministeriet ingenlunde være enig i den Opfattelse, som det ærede Medlem, der nu satte sig, synes at nære, nemlig at der vilde være sørget baade for Skolernes og for Lærernes Lørd ad den Vej, som var bragt i Forslag fra Udvalgets Side, og jeg tror, at der ligges nogen Feiltagelse til Grund, naar han gaaer ud fra, at en saadan Forandring kunde lede til det i og for sig ganske vist onskelige Formaal, altid at have kraftige og friske Lærere ved Skolerne. Jeg holder mig overbevist om, at omtrent det samme Resultat vil komme frem, hvad enten man vælger den ene eller den anden Vej, saaledes at man ikke vil kunne undgaae, at der altid vil blive nogle Lærere, som søle sig fortrinnsvis kaldede til Lærervirksomhed, men som naturligtvis tilsidst trættes. Det kommer altsaa et Tidspunkt, hvori det ganske vist i og for sig kunde være onskeligt for Skolerne at have yngre Kræfter, og hvort det maastee kan have sin Vanskelighed at tilvejebringe den Forsyngelse i Kræfter, som man ellers i Skolens Interesse maa kræve, men der er andre Omstændigheder, som ogsaa virke stærkt derhen til.

Det kommer saaledes meget an paa, i hvilken Grad de Mænd, der ere gaaede ind paa Skoleveien, have Udsigt til at komme ind paa andre Veie, og forsaavidt der aabner sig lettere Udgang for dem til at træde ind i andre Embedsstillinger, kan man vente en betydelig hurtigere Udgang; men dette har i længere Tid vist sig ingenlunde at være Tilfældet, og det maa snarere befrygtes, at det vil blive vanskeligere end lettere. Selv om man derfor ikke vil give Lærerne fast Ansættelse i det Omfang, som er foreslaaet fra Ministeriets Side, vil det nævnte Forhold dog have til Følge, at nogle Mænd af denne Grund blive nødte til at forblive i Skolevæsenets Tjeneste, og man vil vistnok komme ganske i den samme Situation overfor disse Lærere, naar man følger Udvalget, ja maastee i en endnu vanskeligere. Forøvrigt maa det erindres, at Udkastet, som det er forelagt fra Ministeriets Side, ingenlunde vil, at alle Skolers Lærere skulle fast ansættes, og det kommer til Syvende og Sidst an paa et vist Skjon, hvor stort et Antal Mænd der skal stilles saaledes. Der var i Udkastet foreslaaet, at 30 af 90 Adjuncter, $\frac{1}{3}$ af dem, ikke skulde have fast eller kongelig Ansættelse, medens Udkastet forøvrigt havde fastholdt et Antal af 30 Overlærere, og naar man lægger disse Tal sammen, vilde man saaledes komme til, at $\frac{1}{4}$ af Lærerne ikke havde fast Ansættelse. Saaledes som Udvalget havde fastsat Forholdet, var det kun $\frac{2}{5}$ af samtlige Lærere, som skulde have fast Ansættelse, og der bliver altsaa et overmaade væsentligt og stort Spring. Det kunde i alt Fald vel nok findes nogen Mellemvei, men jeg skal, som sagt, ikke gaae videre ind derpaa her, da det vel vil komme for ved en senere Behandling. — Derimod maa jeg meget anbefale det nye Forslag, jeg har tilladt mig at stille i § 9 om en vis Sum til Ansættelse af faste Censorer ved de forskellige Hovedexamina, thi efter mit Kjendskab til Forholdene ved Universitetet anseer jeg det for at være en overordentlig væsentlig Forbedring. Jeg veed meget vel, at jeg ogsaa her kommer i det samme Tilfælde, hvort jeg allerede har befundet mig igaar og iforgaars, idet der er dem, som ikke ville være